

חידון התנ"ך ה-19 י"ז בסיון תשע"ג

בסימן
מנהיגים ומנהיגות

"מֶלֶךְ שׁוֹפֵט בְּאַמֶּת דְּלִים - כָּסָאוֹ לְעַד יְפוֹן" (משלי כט/14)

הנהלת החידון

ד"ר מרדכי (מודי) תמרקין
יו"ר הנהלת החידון

הרב ד"ר אליהו אביעד
מפקח תרבות תורנית מחוז ירושלים
חבר הנהלת החידון - יעוץ ופיקוח

אילנה נולמן
מנהלת אגף החינוך
ס. יו"ר הנהלת החידון

עמוס צוריאל
ממונה המועצה הדתית
מנהל המח' לתרבות תורנית
ס. יו"ר הנהלת החידון

מחבר השאלות

יואב שלוסברג
חתן התנ"ך העולמי לשנת תשמ"ו
חידונאי

מדריך חוג נח"ת

חי חזן
מורה לתנ"ך בב"ס נחשונים

תקנון החידון וסדריו

שלבי החידון

א. מבחן מוקדם בכתב - קדם פומבי

ב. חידון פומבי: שלב ראשון - מחזור שאלות ראשון מקראיים
שלב שני - מחזור שאלות בליווי קטעי משחק מקראיים
שלב שלישי - שלב השאלה הזזה – מבחן בכתב.

א. מבחן מוקדם בכתב

המבחן התקיים ביום שני י"א בסיון תשע"ג 20 במאי 2013. במבחן מוקדם זה צברו הנבחנים עד 50 נקודות.

ב. החידון הפומבי- שלב ראשון

1. משתתפים בו 12 הנבחנים שהעפילו לשלב הגמר. הנבחנים גוררים איתם את הנקודות שצברו במבחן המוקדם.
2. במחזור הראשון תוצג לכל אחד מהנבחנים שאלה בת שני חלקים תשובה נכונה על כל חלק תזכה את הנבחן ב-6 נקודות. תשובות מלאות על שני החלקים יזכו את הנבחן ב-12 נקודות.
3. השופטים יסכמו בתום שלב זה את מספר הנקודות שצבר כל נבחן, ויקבעו את 8 הנבחנים שצברו את מס' הנקודות הגבוה ביותר, שיעפילו לשלב השני.

ג. החידון הפומבי- שלב שני

1. בשלב זה יוצגו בפני כל נבחן שתי שאלות המתייחסות לקטע משחק על אירוע מקראי.
תשובה מלאה על כל שאלה תזכה ב-9 נקודות. תשובות מלאות על שתי השאלות יזכו את הנבחן ב-18 נקודות.
2. השופטים יסכמו בתום שלב זה את מס' הנקודות שצבר כל נבחן ויקבעו את 6 הנבחנים שצברו את מס' הנקודות הגבוה ביותר, והעולים לשלב השלישי.

ד. החידון הפומבי- שלב שלישי שלב השאלה הזזה

1. בשלב זה תוגש - לכל הנבחנים - שאלה זזה בכתב. מזכירת החידון תמסור לכל הנבחנים את השאלון כשהוא הפוך על פניו.
2. המנחה יכריז על הזמן העומד לרשות הנבחנים לענות על השאלה ויורה על התחלת כתיבת התשובות.
3. בשאלה הזזה ניתן לצבור עד 20 נקודות.

4. מיד עם סיום הזמן הקצוב יידרשו כל הנבחרים לסיים את כתיבת תשובותיהם על השאלון. מזכירת החידון תאסוף את התשובות ותמסרם לשופטים לבדיקה.

ה. סדר הצגת השאלות לנבחנים

1. הנבחנים יישבו על הבמה עפ"י הגרלה מי יהיה הנבחן שישאל ראשון. ההגרלה תיערך ע"י מנהלת אגף החינוך לאחר סיום עריכת שאלות החידון.
- הנבחן הראשון יושב בשורת הנבחנים הראשונה והוא יהיה הקיצוני הימני. שאר הנבחנים יישבו לימינו לפי סדר הא-ב של שמות משפחותיהם.
- על השולחן יוצג שלט ליד כל נבחן עם שמו ושם בית הספר אותו הוא מייצג.
2. סדר הצגת השאלות לנבחנים יהיה על פי סדר ישיבתם.
3. כל נבחן יקבל את שאלתו בכתב כשתי דקות לפני הצגתה בפומבי ויענה מיד עם הצגתה לנבחן.
4. ענה הנבחן תשובה מלאה על שאלתו יכריז יושב ראש חבר השופטים על מספר הנקודות שהנבחן זכה בהן ואלו תירשמנה בטופס השיפוט ליד שמו.
5. שאלה שאין עליה מענה או שניתנה עליה תשובה חלקית תושמט ולא תעבור לנבחן הבא.

ו. זוכים - תעודות ופרסים

1. בתום החידון יוענקו לכל המשתתפים תעודת השתתפות בחידון וספרים שי ראש העיר ומערכת החינוך בעיר.
2. ארבעת הנבחנים בעלי הניקוד הגבוה ביותר יוכתרו כחתן/ כלת החידון וסגניו/ה.
3. סדר ההכתרה יהיה מן הסגן השלישי לסגן השני וממנו לסגן הראשון ולבסוף לחתן / כלה.
4. לכל אחד מהזוכים תוענק התעודה המתאימה ופרסים.

ז. חומר הבחינה

חומר הבחינה לחידון התנ"ך הפומבי כולל את הספרים הבאים:

בראשית :	פרקים	י' – נ'
יהושע :	פרקים	א' – י'
שופטים :	פרקים	ג' – ט"ז
שמואל א' :	פרקים	א', ב, ג, ד, ה, ז, ח, ט, י, י"א, י"ג, ט"ו, ט"ז, י"ז, י"ח, כ"ד, כ"ה, כ"ח, ל"א
שמואל ב' :	פרק	כ"ד
מלכים א' :	פרקים	א' – ג', י"ז, י"ח.

חידון התנ"ך ה-19 לתלמידי בתי הספר באריאל

החידון הפומבי

שלב ראשון

שאלות מקראיות

במחזור זה על הנבחן יהיה להשיב על שאלה הקשורה במנהיגות וגבורה

כל שאלה היא בת שני חלקים

תשובה נכונה על כל חלק תזכה את הנבחן ב-6 נקודות

תשובות מלאות על שני החלקים יזכו את הנבחן ב-12 נקודות

מחזור שאלות ראשון

שאלה מס' 1

אישה יצאה לקראת לוחם וסיפרה לו שהכניעה את אויבו: "לך ואראך את האיש אשר אתה מבקש".

- א. מי האישה? תשובה: **יעל**
- ב. מי האויב שהכניעה? תשובה: **סיסרא**

המקור: שופטים פרק ד, כב

והנה ברק רדף את סיסרא ותצא יעל לקראתו ותאמר לו לך ואראך את האיש אשר אתה מבקש ויבא אליה והנה סיסרא נפל מת והיטד ברקתו:

מחזור שאלות ראשון

שאלה מס' 2

דבורה הנביאה הייתה מנהיגה דגולה ובימיה הוסר עול השעבוד של יבין מלך כנען שלחץ את ישראל במשך 20 שנה. לאחר הניצחון במלחמה היא שרה שיר הלל ובשירתה היא מספרת על אחד השבטים שיצאו למלחמה במילים אלו: "עם חרף נפשו למות".

- א. על מי משבטי ישראל נאמר הדבר? תשובה: **זבולון**
הערה: ניתן גם לקבל את התשובה - נפתלי
ב. את מי שלחה דבורה לפקד על הצבא? תשובה: **ברק**

א. המקור: שופטים פרק ה, יח
זבולון עם חרף נפשו למות ונפתלי על מרומי שדה:

- ב. המקור: שופטים פרק ד, ו - ז
{ו} ותשלח ותקרא לברק בן אבינעם מקדש נפתלי ותאמר אליו הלא צוה יהוה אלהי ישראל לך ומשכת בחר תבור ולקחת עמך עשרת אלפים איש מבני נפתלי ומבני זבולון:
{ז} ומשכתי אליך אל נחל קישון את סיסרא שר צבא יבין ואת רכבו ואת המונו ונתתיהו בידך:

מחזור שאלות ראשון

שאלה מס' 3

אדם אחד שעלה לגדולה וזכה לכבוד גדול, ביקש: והגדתם לאבי את כל כבודי.

- א. מהו הכבוד לו זכה? תשובה: זכה להיות משנה לפרעה ומושל על ארץ מצרים.
- ב. באיזה גיל עלה לגדולה? תשובה: שלושים

א. המקור:

עוד יוסף חי וכי הוא משל בכל ארץ מצרים: {בראשית מה, כו}
וירכב אתו במרכבת המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברהם ונתון אתו על כל
ארץ מצרים: {בראשית מא, מג}

ב. המקור: בראשית פרק מא, מו

ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה מלך מצרים:

מחזור שאלות ראשון

שאלה 4

אחד משבטי ישראל נתברך במנהיגות ונמשל לאריה: "כָּרַע רֶבֶץ כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא מִי יְקִימֵנוּ".

א. מיהו השבט? תשובה: יהודה

ב. באיזה פרי משבעת המינים נתברכה נחלתו? תשובה: גפן

א. המקור: בראשית פרק מט, ט

גֹּר אַרְיֵה יְהוּדָה מִטָּרֹף בְּנֵי עֲלִית כָּרַע רֶבֶץ כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא מִי יְקִימֵנוּ:

ב. המקור: בראשית פרק מט, יא

אֶסְרִי לִגְפֹן עֵירָה וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי אֲתָנֹו כִּבֵּס בֵּינָן לְבָשׁוּ וּבָדָם עֲנָבִים סוּתָה:

מחזור שאלות ראשון

שאלה 5

אנשים מישראל נצטוו לצאת חלוצים לעזרת אחיהם במלחמה :
"ואתם תעברו חמשים לפני אחיכם כל גבורי החיל ועזרתם אותם"

א. מי האנשים? תשובה: שניים וחצי השבטים; ראובן, גד

וחצי שבט המנשה

ב. היכן היה מקום מושבם? תשובה: בעבר הירדן המזרחי

א. המקור: בראשית פרק א, יב - יד

{יב} ולראובני ולגדי ולחצי שבט המנשה אמר יהושע לאמר:

{יג} זכור את הדבר אשר צוה אתכם משה עבד יהוה לאמר יהוה אלהיכם מניח

לכם ונתן לכם את הארץ הזאת:

{יד} נשיכם טפכם ומקניכם ישובו בארץ אשר נתן לכם משה בעבר הירדן ואתם-

תעברו חמשים לפני אחיכם כל גבורי החיל ועזרתם אותם:

ב. המקור: יהושע פרק א, יד - טו

{יד} נשיכם טפכם ומקניכם ישובו בארץ אשר נתן לכם משה בעבר הירדן

ואתם תעברו חמשים לפני אחיכם כל גבורי החיל ועזרתם אותם:

{טו} עד אשר יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו גם המה את הארץ אשר יהוה

אלהיכם נתן להם ושבבתם לארץ ירשתכם וירשתם אותה אשר נתן לכם

משה עבד יהוה בעבר הירדן מזרח השמש:

מחזור שאלות ראשון

שאלה 6

מנהיג ישראל הצליח להכריע את מלכו של עם זר ששיעבד את בני ישראל, בזכות תכונה גופנית מיוחדת שסייעה לו.

- א. מה שמו של המנהיג מישראל?
תשובה: אהוד בן גרא
- ב. כיצד מתאר הכתוב את מלכו של אותו עם?
תשובה: איש בריא מאוד

- א. המקור: שופטים פרק ג, טו
וַיִּזְעֻקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה וַיִּקֶּם יְהוָה לָהֶם מוֹשִׁיעַ אֶת אֶהוּד בֶּן גִּרָא בֶּן הַיַּמִּינִי אִישׁ אֲטֹר יָד וַיִּמְנוּ וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ מִנְּחָה לְעִגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב:

- ב. המקור: שופטים פרק ג, יז
וַיִּקְרַב אֶת הַמִּנְחָה לְעִגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב וְעִגְלוֹן אִישׁ בָּרִיא מְאֹד:

מחזור שאלות ראשון

שאלה 7

מנהיג ישראל זכר חסד לעם נוכרי שאהד את ישראל ודאג שלא יפגע במלחמה העתידה באומרו: "סרו רדו מתוך עמלקי פן אספך עמו ואתה עשיתה חסד עם כל בני ישראל בעלותם ממצרים".

א. מי המנהיג? תשובה: שואל בעת לכתו להילחם נגד עמלק.

ב. מי השבט הנוכרי? תשובה: הקיני

א. המקור לשני חלקי השאלה: שמואל א' פרק טו. ו.

ויאמר שואל אל הקיני לכו סרו רדו מתוך עמלקי פן אספך עמו ואתה עשיתה חסד עם כל בני ישראל בעלותם ממצרים ויסר קיני מתוך עמלק:

מחזור שאלות ראשון

שאלה 8

הכתוב מספר על מנהיג שבנה מזבח לה' בהר עיבל.

- א. מי המנהיג? תשובה: יהושע
ב. מה כתב על אבני מזבח זה? תשובה: את משנה תורה

א. המקור: יהושע פרק ח, ל
אז יבנה יהושע מזבח ליהוה אלהי ישראל בהר עיבל:

ב. המקור: יהושע פרק ח, לב
ויכתב שם על האבנים את משנה תורת משה אשר כתב לפני בני ישראל:

מחזור שאלות ראשון

שאלה 9

הכתוב מספר על מנהיג שכבש עיר וזרע אותה מלח: "וילכד את העיר... ויזרעה מלח".

תשובה: אבימלך

א. מיהו המנהיג?

תשובה: שכם

ב. באיזו עיר מדובר?

א. המקור: שופטים פרק ט, מה

וַאֲבִימֶלֶךְ נִלְחָם בְּעִיר כָּל הַיּוֹם הַהוּא וַיִּלְכֹּד אֶת הָעִיר וְאֶת הָעָם אֲשֶׁר בָּהּ הָרַג וַיִּתֵּן אֶת הָעִיר וַיִּזְרְעָהּ מֶלֶח:

ב. המקור: שופטים פרק ט, א

וַיִּלָּךְ אֲבִימֶלֶךְ בֶּן יִרְבְּעֵל שְׂכֵמָה אֶל אָחִי אָמוּ וַיִּדְבֹּר אֲלֵיהֶם וְאֵל כָּל מְשַׁפַּחַת בֵּית אָבִי אָמוּ לֵאמֹר:

מחזור שאלות ראשון

שאלה 10

אישה אחת גמלה חסד עם אורחה, עודדה אותו וכיבדה אותו בדברי מאכל לאחר שהלה שמע בשורה קשה.

- א. מהי הבשורה הקשה ששמע האורח? תשובה: שאל שמע
משמואל שעלה באוב על תבוסת ישראל בקרב נגד פלשתים ועל מותו הצפוי לו במלחמה.
- ב. באילו דברי מאכל כיבדה האישה את האורח? מנה לפחות דבר אחד!
תשובה: בעגל מרבק ובמצות.

א. המקור: שמואל א, פרק כח, יט
וַיֵּתֶן יְהוָה גַּם אֶת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בַּיָּד פְּלִשְׁתִּים וּמָחָר אָתָּה וּבְנֶיךָ עִמִּי גַם אֶת מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל יֵתֶן יְהוָה בַּיָּד פְּלִשְׁתִּים:

ב. המקור: שמואל א, פרק כח, כד – כה
{כד} וְלֹאֲשֶׁה עֶגְל מִרְבֵּק בְּבֵית וְתַמְהָר וְתַזְבָּחָהּ וְתִקַּח קֶמַח וְתִלֵּשׁ וְתִפְּהוּ
מצות:

{כה} כֹּה וְתִגֵּשׁ לִפְנֵי שְׂאוּל וְלִפְנֵי עַבְדּוֹ וַיֹּאכְלוּ וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ בַּלַּיְלָה הַהוּא:

מחזור שאלות ראשון

שאלה 11

כבוד לנושא משרה חשובה היה נהוג להביא לו מתנה במהלך הביקור. הכתוב מספר על מנחה מזמרת הארץ שנשלחה מארץ ישראל למנהיג ומושל בחוץ לארץ.

- א. מי שלח למי מנחה זו? תשובה: יעקב ובניו שלחו מנחה
ליוסף משנה למלך מצרים.
- ב. ציין שני פריטים ממנחה זו. תשובה: צורי, דבש, נכאת ולוט,
בוטנים ושקדים

המקור לשני חלקי השאלה: בראשית פרק מג, יא
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם כֵּן אֶפּוֹא זֹאת עָשׂוּ קָחוּ מִזְמֶרֶת הָאָרֶץ בְּכֻלֵּיכֶם
וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה מֵעֵט צָרִי וּמֵעֵט דָּבֶשׁ נִכְאֹת וְלוֹט בָּטָנִים וּשְׁקָדִים:

מחזור שאלות ראשון

שאלה 12

מלך קידם פני לוחם וצבאו בעת שובם מן המלחמה בלחם ויין: "הוציא לָחֶם וַיֵּין וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֲלִיּוֹן".

א. מי המלך? תשובה: מלכי צדק מלך שלם

ב. מה הייתה הסיבה שהניעה את הלוחם לצאת לקרב?

תשובה: אברהם יצא לקרב נגד ארבעת המלכים כדי להציל את לוט.

א. המקור: בראשית, פרק יד, יח

וּמִלְכֵי-צָדֵק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּין וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֲלִיּוֹן:

ב. המקור: בראשית, פרק יד, יד

וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיֵּרָק אֶת חֲנִיכָיו וַיְלִידֵי בֵיתוֹ שְׂמֹנֶה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד דָּן:

מחזור שאלות ראשון

שאלה 13 - שאלת מילואים

מנהיג ישראל זכה להיות מקובל גם בעיני אלוקים וגם בעיני הבריות: "הולך וגדל וטוב גם עם יהוה וגם עם אנשים".

- א. מי המנהיג? תשובה: שמואל
- ב. היכן גדל? תשובה: במשכן ה' בשילה אצל עלי הכהן

א. המקור: שמואל א, פרק ב, כו
והנער שמואל הולך וגדל וטוב גם עם יהוה וגם עם אנשים:

ב. המקור: שמואל א, פרק ב, יא
וילך אלקנה הרמיה על ביתו והנער היה משרת את יהוה את פני עלי הכהן:

החידון הפומבי

שלב שני

מחזור השאלות השני כולל שאלות מקראיות בליווי קטעי משחק.

על כל קטע משחק מקראי יישאלו מספר מתמודדים.

כל נבחן יקבל שאלה בת שני סעיפים.

תשובה נכונה על כל חלק תזכה את הנבחן ב-9 נקודות

תשובות מלאות על שני החלקים יזכו את הנבחן ב-18 נקודות

מחזור שאלות שני

קטע ראשון: גדעון

שאלה 1

התגלות מלאך ה' לגדעון

תשובה: חובט

א. במה עסק גדעון בעת שנראה אליו מלאך ה'?

חיטים בגת

ב. מה נכלל במנחה שהגיש גדעון לפני מלאך ה'? ציין לפחות שני דברים!

תשובה: גדי עיזים, איפת קמח מצות ומרק (רוטב)

א. המקור: שופטים, פרק ו, יא

וַיָּבֹא מַלְאָךְ יְהוָה וַיֵּשֶׁב תַּחַת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר בְּעַפְרָה אֲשֶׁר לְיוֹאֵשׁ אָבִי הָעֶזְרִי
וַגְּדֵעוֹן בְּנוֹ חִבֵּט חִטִּים בַּגַּת לְהֵנִיס מִפְּנֵי מִדְיָן:

ב. המקור: שופטים, פרק ו, יט

וַגְּדֵעוֹן בָּא וַיַּעַשׂ גְּדֵי עִזִּים וַאֲיֵפֶת קֶמַח מִצֹּת הַבָּשָׂר שֶׁם בְּסַל וְהַמָּרְק שֶׁם
בְּפָרֹר וַיּוֹצֵא אֵלָיו אֶל תַּחַת הָאֵלֶּה וַיִּגָּשׁ:

מחזור שאלות שני

קטע ראשון: גדעון

שאלה 2

הריסת מזבח הבעל

א. כמה אנשים לקח איתו גדעון כדי להרוס את מזבח הבעל ולבנות מזבח לה'?

תשובה: עשרה אנשים

ב. מה השם הנוסף שניתן לגדעון לאחר מעשה זה?

תשובה: ירובעל

א. המקור: שופטים, פרק ו, כז

וַיִּקַּח גִּדְעוֹן עֶשְׂרֵה אַנְשִׁים מֵעַבְדָּיו וַיַּעַשׂ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵי יְהוָה וַיְהִי כְּאֲשֶׁר
יָרָא אֶת בֵּית אָבִיו וְאֶת אַנְשֵׁי הָעִיר מַעֲשֹׂת יוֹמָם וַיַּעַשׂ לַיְלָה:

ב. המקור: שופטים, פרק ו, לב

וַיִּקְרָא לוֹ בַּיּוֹם הַהוּא יִרְבֵּעַל לְאֹמֶר יָרֵב בּוֹ הַבַּעַל כִּי נָתַן אֶת מִזְבְּחוֹ:

מחזור שאלות שני

קטע ראשון: גדעון

שאלה 3

ההכנות למלחמה

- א. היכן חנה צבאו של גדעון במלחמה נגד מדין? תשובה: בעין חרוד
- ב. מה הייתה הסיבה לדרישה מגדעון לצמצם את צבאו? תשובה: שלא יתפאר עם ישראל ויאמר ידי הושיעה לי.

א. המקור: שופטים, פרק ז, א

וַיִּשְׁכֶּם יִרְבֵּעַל הוּא גִדְעוֹן וְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּחֲנוּ עַל עֵין חֶרֶד וּמַחֲנֶה מִדִּין הָיָה לוֹ מִצָּפוֹן מִגְבְּעַת הַמּוֹרָה בְּעֶמֶק:

ב. המקור: שופטים, פרק ז, ב

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל גִּדְעוֹן רַב הָעָם אֲשֶׁר אִתָּךְ מִתַּתִּי אֶת מִדִּין בְּיָדָם כֵּן יִתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יָדִי הוֹשִׁיעָה לִּי:

מחזור שאלות שני

קטע ראשון: גדעון

שאלה 4

מהלך המלחמה

- א. לכמה ראשים חילק גדעון את צבאו?
תשובה: לשלושה ראשים, כאשר כל ראש מנה מאה איש.
- ב. מה נתן גדעון בידי הלוחמים? ציין לפחות שני דברים!
תשובה: שופרות, כדים ולפידים
- א. המקור: שופטים, פרק ז, טז
ויחץ את שלש מאות האיש שלשה ראשים ויתן שופרות ביד כלם וכדים
ריקים ולפידים בתוך הכדים:
- ב. המקור: שופטים, פרק ז, טז
ויחץ את שלש מאות האיש שלשה ראשים ויתן שופרות ביד כלם וכדים
ריקים ולפידים בתוך הכדים:

מחזור שאלות שני

קטע ראשון: גדעון

שאלה 5

המרדף אחרי המדיינים

במהלך המרדף אחרי המדיינים ביקש גדעון מתושבי שתי ערים לתת ככרות לחם לצבאו.

א. כיצד העניש גדעון את אנשי סוכות שסירבו לתת לו לחם?

תשובה: גדעון דש בזקני העיר את קוצי המדבר ואת הברקנים

ב. מה שמה של העיר השנייה שתושביה סירבו לתת לו לחם?

תשובה: פנואל

א. המקור: שופטים, פרק ח, טז

וַיִּקַּח אֶת זִקְנֵי הָעִיר וְאֶת קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת הַבְּרִקָּנִים וַיַּדַּע בָּהֶם אֶת אֲנָשֵׁי סְכּוֹת:

ב. המקור: שופטים, פרק ח, ח

וַיַּעַל מִשֶּׁם פְּנוּאֵל וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כְּזֹאת וַיַּעֲנוּ אוֹתוֹ אֲנָשֵׁי פְּנוּאֵל כְּאֲשֶׁר עָנוּ אֲנָשֵׁי סְכּוֹת:

מחזור שאלות שני

קטע ראשון: גדעון

שאלה 6

א. מה ביקש גדעון מיתר בכורו? תשובה: להרוג את זבח ואת

צלמונע מלכי מדין

ב. כמה שנים שקטה הארץ בימי גדעון? תשובה: ארבעים שנה

א. המקור: שופטים, פרק ח, כ

וַיֹּאמֶר לְיִתְרֵךְ בְּכוֹרוֹ קוּם הָרֵג אוֹתָם וְלֹא שְׁלַף הַנֶּעֱר חֲרָבּוֹ כִּי יֵרָא כִּי עוֹדְנֵנוּ
נָעַר:

ב. המקור: שופטים, פרק ח, כח

וַיִּכְנַע מִדִּין לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יָסְפוּ לְשֹׂאת רֹאשׁם וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים
שָׁנָה בְיָמֵי גִדְעוֹן:

מחזור שאלות שני

קטע שני; יוסף

שאלה 7

- א. היכן הייתה מכירת יוסף?
תשובה: בדותן
- ב. מה הכינוי לו "זכה" יוסף לקבל מאחיו, כאשר ראו אותו מרחוק?
תשובה: בעל החלומות

- א. המקור: בראשית, פרק לז, יז
וילך יוסף אחר אחיו וימצאם בדתן:
- ב. המקור: בראשית, פרק לז, יט
ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלומות הלזה בא:

מחזור שאלות שני

קטע שני; יוסף

שאלה 8

- א. בכמה כסף נמכר יוסף לישמעאלים?
תשובה: עשרים כסף
- ב. שיירת הגמלים של הישמעאלים נשאה מיני בשמים ומיני מרקחות למסחר במצרים. ציין שני מינים אותם מזכיר הכתוב.
תשובה: נכאת, צרי ולוט

- א. המקור: בראשית, פרק לז, כח
וַיַּעֲבְרוּ אֲנָשִׁים מִדִּינִים סְחָרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת יוֹסֵף מִן הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת יוֹסֵף לַיִּשְׁמַעְאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת יוֹסֵף מִצְרָיִמָּה:
- ב. המקור: בראשית, פרק לז, כה
וַיָּשֻׁבוּ לֶאֱכֹל לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ וְהִנֵּה אֶרְחַת יִשְׁמַעְאֵלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמָלֵיהֶם נִשְׂאִים נְכָאת וְצָרִי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיִמָּה:

מחזור שאלות שני

קטע שני; יוסף

שאלה 9

א. לאחר כמה ימים התגשם חלומו של שר המשקים?

תשובה: לאחר שלושה ימים

ב. איזה אירוע חגיגי התקיים ביום בו נתגשם החלום?

תשובה: חגיגת יום הולדת לפרעה

א. המקור: בראשית, פרק מ, כ

וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הַלֵּדָת אֶת פְּרֹעָה וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה לְכָל עֲבָדָיו וַיֵּשֶׂא
אֶת רֹאשׁ שֵׁר הַמִּשְׁקִים וְאֶת רֹאשׁ שֵׁר הָאֲפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו:

ב. המקור: בראשית, פרק מ, כ - כא

וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הַלֵּדָת אֶת פְּרֹעָה וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה לְכָל עֲבָדָיו וַיֵּשֶׂא
אֶת רֹאשׁ שֵׁר הַמִּשְׁקִים וְאֶת רֹאשׁ שֵׁר הָאֲפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו:

וַיֵּשֶׁב אֶת שֵׁר הַמִּשְׁקִים עַל מִשְׁקָהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל כַּף פְּרֹעָה:

מחזור שאלות שני

קטע שני; יוסף

שאלה 10

א. מה החסד אותו ביקש יוסף משר המשקים?

תשובה: להזכירו אל פרעה על מנת שיוציאו מבית האסורים.

ב. לאחר כמה זמן נזכר שר המשקים ביוסף?

תשובה: לאחר שנתיים

א. המקור: בראשית, פרק מ, יד

כי אם זכרתני אתך כְּאִשֶּׁר יִיטֵב לְךָ וְעָשִׂיתָ נָא עִמָּדִי חֶסֶד וְהַזְכַּרְתִּנִי אֶל
פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתִנִי מִן הַבַּיִת הַזֶּה:

ב. המקור: בראשית, פרק מא, א; ט

{א} וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חָלַם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל הַיָּאֹר:

{ט} וַיִּדְבֹּר שֶׁר הַמִּשְׁקִים אֶת פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת חֲטָאִי אֲנִי מְזַכֵּר הַיּוֹם:

מחזור שאלות שני

קטע שלישי; דוד וגולית

שאלה 11

- א. מאיזו עיר היה גולית הפלשתי? תשובה: מגת
- ב. כמה ימים התייצב גולית כנגד מחנה ישראל? תשובה: ארבעים יום

א. המקור: שמואל א, פרק יז, כג
וְהוּא מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה אִישׁ הַבָּנִים עוֹלָה גָלִית הַפְּלִשְׁתִּי שְׁמוֹ מִגַּת
מִמַּעֲרֻכּוֹת פְּלִשְׁתִּים וַיְדַבֵּר כְּדָבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמַע דָּוִד:

ב. המקור: שמואל א, פרק יז, טז
וַיָּגֶשׁ הַפְּלִשְׁתִּי הַשָּׂכָם וְהָעָרֶב וַיִּתְּיֹצֵב אַרְבָּעִים יוֹם:

מחזור שאלות שני

קטע שלישי; דוד וגולית

שאלה 12

- א. אילו דברי מאכל ציווה ישי את דוד להביא לאחיו? ציין דבר אחד.
תשובה: איפת קליא ועשרה לחם.
- ב. כיצד שיכנע דוד את שאול כי יוכל לנצח את גלית במלחמה?
תשובה: דוד ציין בפני שאול כי ארי ודוב נשאו שה מהעדר ודוד יצא אחריהם, היכה אותם והציל את השה.
- א. המקור: שמואל א, פרק יז, יז.
ויאמר ישי לדוד בנו קח נא לאחיקי איפת הקליא הזו ועשרה לחם הזה והרץ המחנה לאחיקי:
- ב. המקור: שמואל א, פרק יז, לד - לו.
{לד} ויאמר דוד אל שאול רעה הנה עבדך לאביו בצאן ובא הארי ואת הדוב ונשא שה מהעדר:
- {לה} ויצאתי אחריו והפתיו והצלתי מפיו ויקם עלי והחזקתי בזקנו והפתיו והמיתיו:
- {לו} גם את הארי גם הדוב הכה עבדך והנה הפלשתי הערל הזה כאחד מהם כי חרף מערכת אלהים חיים:

שאלת מילואים

קטע שלישי; דוד וגולית

שאלה 13

- א. מה השכר שהובטח לאיש שינצח את גלית? מנה שני דברים.
תשובה: המלך יעשרנו עושר גדול, את בתו יתן לו וישחרר את משפחתו ממיסים.
- ב. מדוע נזף אליאב בדוד?
תשובה: כיוון שלדעתו נטש דוד את הצאן רק כדי לצפות במלחמה.

א. המקור: שמואל א, פרק יז, כה
ויאמר איש ישראל הראיתם האיש העלה הזה כי לחרף את ישראל עלה
והיה האיש אשר יכנונו יעשרנו המלך עשר גדול ואת בתו יתן לו ואת בית
אביו יעשה חפשי בישראל:

ב. המקור: שמואל א, פרק יז, כח
וישמע אליאב אחיו הגדול בדברו אל האנשים ויחר אף אליאב בדוד
ויאמר למה זה ירדת ועל מי נטשת מעט הצאן ההנה במדבר אני ידעתי
את זדונך ואת רע לבבך כי למען ראות המלחמה ירדת:

החידון הפומבי

שלב שלישי – שלב השאלה הזוהה

שאלת ראש העיר אריאל, מר אליהו שבירו

אחד מביטויי המנהיגות במקרא בא לידי ביטוי בהצלת חיי אדם
ובמניעת אלימות.

שאלה זו עוסקת בדמויות במקרא שהשכילו בחוכמתם למנוע חיכוכים
ושפיכות דמים ובמקרים נוספים בהם נמנעו מוות על ידי הצלת חיים.

לפניכם עשרה פסוקים המבטאים ערכים חשובים אלו.

נא ענו על השאלה המצורפת לכל קטע פסוק.

הניקוד

לפניכם שנים-עשר שאלות

מתוכם יש להשיב על 10 שאלות על-פי בחירתכם

תשובה נכונה על השאלה המצורפת לכל פסוק תזכה את הנבחן ב-2 נקודות.

תשובות נכונות על 10 שאלות יזכו את הנבחן ב-20 נקודות.

הזמן המוקצב: 10 דקות בלבד

בהצלחה!

שלב שלישי – שלב השאלה הזוהה

1. "וישמע... ויצלהו מידם ויאמר לא נכנו נפש".

א. מי המציל

ב. את מי הציל?

תשובה: א. ראובן ב. הציל את יוסף

המקור: בראשית פרק לז, יט-כא

{יט} ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה בא:

{כ} ועתה לכו ונהרגהו ונשליכהו באחד הברות ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמתיו:

{כא} וישמע ראובן ויצלהו מידם ויאמר לא נכנו נפש:

{כב} ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו מידם להשיבו אל אביו:

2. למי נאמר: "אנא שא נא פשע אחיד וחטאתם כי רעה גמלוד?"

תשובה: ליוסף

המקור: בראשית פרק נ, טו-יז

{טו} ויראו אחי יוסף כי מת אביהם ויאמרו לו ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו את כל הרעה אשר גמלנו אתו:

{טז} ויצו אל יוסף לאמר אביך צנה לפני מותו לאמר:

{יז} כה תאמרו ליוסף אנא שא נא פשע אחיד וחטאתם כי רעה גמלוד ועתה שא נא לפשע עבדי אלהי אביך ויבך יוסף בדברים אליו:

שלב שלישי – שלב השאלה הזוהה

3. לאחר שרחב הצילה את המרגלים ששלח יהושע הם סיכמו איתה על סימן שרחב תשים בחלון ביתה כדי להציל את משפחתה.
מה הסימן שרחב צריכה לקשור בחלון ביתה כדי להציל את משפחתה?

תשובה: חוט שני

המקור: יהושע פרק ב, יז

הִנֵּה אֲנִיחֶנּוּ בָּאִים בָּאָרֶץ אֶת תְּקֻנֹת חוּט הַשָּׁנִי הַזֶּה תִּקְשְׁרִי בַּחֲלוֹן אֲשֶׁר הוֹרְדְתָנוּ
בּוֹ וְאֶת אֲבִידָךְ וְאֶת אִמּוֹ וְאֶת אַחִידָךְ וְאֶת כָּל בֵּית אֲבִידָךְ תֹּאסֹפִי אֵלַיךְ הַבֵּיתָה

4. מי אמר למי: "השבעו לי פן תפגעון בי אתם"?

תשובה: שמשון לאנשי יהודה

המקור: שופטים פרק טו, יב

{יא} וַיֵּרְדּוּ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ מִיְהוּדָה אֶל סַעֲיָף סָלַע עֵיטָם וַיֹּאמְרוּ לְשִׁמְשׁוֹן
הֲלֹא יָדַעְתָּ כִּי מַשְׁלִים בָּנוּ פִּלְשֹׁתִים וּמָה זֹאת עָשִׂיתָ לָנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּאֲשֶׁר
עָשׂוּ לִי בֶן עָשִׂיתִי לָהֶם:
{יב} וַיֹּאמְרוּ לוֹ לְאַסְרֶךָ וַיִּרְדְּנוּ לְתַתֶּךָ בְּיַד פִּלְשֹׁתִים וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן הַשְּׁבָעוּ לִי
פֶּן תִּפְגְּעוּן בִּי אַתֶּם:
{יג} וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֵאמֹר לֹא כִּי אָסַר נְאֻסְרְךָ וּנְתַנּוּךָ בְּיָדָם וְהִמָּת לֹא נִמְיַתְךָ וַיֹּאסְרֶהוּ
בְּשָׁנִים עֶבְתִּים חֲדָשִׁים וַיַּעֲלוּהוּ מִן הַסָּלַע

שלב שלישי – שלב השאלה הזוהה

5. א. מי אמרו: "אֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם בִּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה לֹא נוּכַל

לִנְגֹעַ בָּהֶם"?

ב. את מי הצילו באמירה זו?

ב. הגבעונים

א. הנשיאים

תשובה:

מקור: יהושע פרק ט, יט-כא

{יט} וַיֹּאמְרוּ כָל הַנְּשִׂאִים אֶל כָּל הָעֵדָה אֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם בִּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

וְעַתָּה לֹא נוּכַל לִנְגֹעַ בָּהֶם:

{כ} זֹאת נַעֲשֶׂה לָהֶם וְהַחַיָּה אוֹתָם וְלֹא יִהְיֶה עֲלֵינוּ קֶצֶף עַל הַשְּׂבוּעָה אֲשֶׁר

נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם:

{כא} וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם הַנְּשִׂאִים יַחֲיוּ וַיִּהְיוּ חֹטְבֵי עֲצִים וְשֹׂאֲבֵי מַיִם לְכָל הָעֵדָה

כְּאֲשֶׁר דִּבְּרוּ לָהֶם הַנְּשִׂאִים:

6. מי אמר למי: "הלוא טוב עללות אפרים מבציר אביעזר"?

ב. לשבט אפרים

א. גדעון

תשובה:

המקור: שופטים פרק ח, א-ג

{א} וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ אַפְרַיִם מָה הַדְּבָר הַזֶּה עָשִׂיתָ לָנוּ לְבִלְתִּי קְרֹאוֹת לָנוּ כִּי

הִלַּכְתָּ לְהִלָּחֵם בְּמִדְיָן וַיְרִיבוּן אֹתוֹ בְּחִזְקָה:

{ב} וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מָה עָשִׂיתִי עִתָּה כְּכֶם הֲלוֹא טוֹב עַלְלוֹת אַפְרַיִם מִבְּצִיר

אֲבִיעֶזֶר:

{ג} בִּידְכֶם נָתַן אֱלֹהִים אֶת שָׂרִי מִדְיָן אֶת עֶרְב וְאֶת זָאֵב וּמָה יִלְכְּתִי עֲשׂוֹת כְּכֶם

אֲזַ רַפְתָּה רוּחָם מֵעָלָיו בְּדִבְרוֹ הַדְּבָר הַזֶּה:

שלב שלישי – שלב השאלה הזוהה

7. מי אמר למי: "וברוך טעמך וברוכה את אשר כלתני היום הזה מבוא בדמים..."?

תשובה: א. דוד ב. לאביגיל

המקור: שמואל א' פרק כה, לב - לג

{לב} ויאמר דוד לאביגיל ברוך יהוה אלהי ישראל אשר שלחך היום הזה: לקראתי:

{לג} וברוך טעמך וברוכה את אשר כלתני היום הזה מבוא בדמים והשע ידי לי:

8. מי אמר: "ותגדל חסדך אשר עשית עמדי להחיות את נפשי"?

תשובה: לוט

המקור: בראשית פרק יט, יח-יט

{יח} ויאמר לוט אלהם אל נא אדני:

{יט} הנה נא מצא עבדך חן בעיניך ותגדל חסדך אשר עשית עמדי להחיות את נפשי ואנכי לא אוכל להמלט ההרה פן תדבקני הרעה ומתי:

שלב שלישי – שלב השאלה הזוהה

9. למי נאמר: "אל תיראי כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא שם"?

להגר

תשובה:

המקור: בראשית פרק כא, טו-יז

{טו} ויכלו המים מן החמת ותשלך את הילד תחת אחד השיחים:
{טז} ותלך ותשב לה מנגד הרחק כמטחוי קשת כי אמרה אל אראה במות הילד ותשב מנגד ותשא את קלה ותבך:
{יז} וישמע אלהים את קול הנער ויקרא מלאך אלהים אל הגר מן השמים ויאמר לה מה לך הגר אל תיראי כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא שם:

10. מנהיג אחד הביע סובלנות ודחה את פניית העם להרוג אנשים מישראל באמרו: "לא יומת איש ביום הזה כי היום עשה יהוה תשועה בישראל".

א. מי המנהיג?

ב. את מי רצו להרוג?

ב. בני הבליעל שביזו את שאול

א. שאול

תשובה:

המקור: שמואל א' פרק יא, יב-יג

{יב} ויאמר העם אל שמואל מי האמר שאול ימלך עלינו תנו האנשים ונמיתם:
{יג} ויאמר שאול לא יומת איש ביום הזה כי היום עשה יהוה תשועה בישראל:

שמואל א' פרק י, כז

{כז} ובני בליעל אמרו מה ישענו זה ויבזהו ולא הביאו לו מנחה ויהי כמחריש:

שלב שלישי – שלב השאלה הזוהה

11. מנהיג אחד הבטיח: "אם יהיה לבן חיל לא יפל משערתו ארצה ואם רעה תמצא בו ומת".
מי המנהיג?

תשובה: שלמה

המקור: מלכים א' א, נב
וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אִם יִהְיֶה לְבִן חֵיל לֹא יִפֹּל מִשַּׁעֲרָתוֹ אֶרֶצָה וְאִם רָעָה תִּמָּצֵא בּוֹ וּמָת:

12. מי אמר: "תשב נא נפש הילד הזה על קרבו"?

תשובה: אליהו

המקור: מלכים א' יז, כא
וַיִּתְּמַד עַל הַיֶּלֶד שְׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּקְרָא אֶל יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי תִשְׁבֵּנָה נָא נֶפֶשׁ הַיֶּלֶד הַזֶּה עַל קִרְבּוֹ: